

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Л И С Т

26.12.2008 N 758-0-2-08-19

Щодо практики застосування норм
права у випадку колізії

У зв'язку з зверненням народного депутата України Веревського А.М. від 12 грудня 2008 року N 77/12-08 у Міністерстві юстиції розглянуто Ваше звернення від 31 жовтня 2008 року N 02к-12/11 щодо практики застосування норм права у випадку колізії і повідомляється таке.

Неузгодженість між чинними нормативно-правовими актами, їхнє протиріччя з одного й того самого предмета регулювання, а також суперечність між двома або більше формально чинними нормами права, прийнятими з одного і того ж питання, в теорії права відомі як колізія норм права.

Колізія норм права вирішується шляхом вибору того нормативного акта, який має бути застосований до конкретного випадку (юридичного факту).

Існує і декілька способів, за якими можливо визначити нормативно-правовий акт, яким слід керуватися.

1. У разі існування неузгодженості між нормами, виданими одним і тим самим нормотворчим органом, застосовується акт, виданий пізніше, навіть якщо прийнятий раніше акт не втратив своєї чинності. Така неузгодженість може виникнути внаслідок того, що прийняття нової норми не завжди супроводжується скасуванням "застарілих" норм з одного й того ж питання.

2. У разі існування суперечності між актами, прийнятими різними за місцем в ієрархічній структурі органами - вищестоящим та нижчестоящим, застосовується акт, прийнятий вищестоящим органом, як такий, що має більшу юридичну силу.

3. У разі існування неузгодженості між актами, виданими одним й тим же органом, але які мають різну юридичну силу, застосовується акт вищої юридичної сили. Наприклад, у випадку суперечності норм закону та Конституції України (254к/96-ВР), які прийняті Верховною Радою України - колізія вирішується на користь Конституції, яка має найвищу юридичну силу.

4. При розбіжності між загальним і спеціальним нормативно-правовим актом перевага надається спеціальному, якщо він не скасований виданим пізніше загальним актом.

Щодо Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" (877-16), то, вважаємо, що він може бути віднесений до спеціального закону у сфері здійснення державного нагляду (контролю).

Враховуючи наведене, а також те, що зазначений Закон прийнятий 5 квітня 2007 року, то у випадку виникнення колізії норм цього Закону та норм інших законів, прийнятих до 5 квітня 2007 року, слід керуватися нормами Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" (877-16).

Крім того, повідомляємо, що офіційне тлумачення Конституції України (254к/96-ВР) та законів України дає Конституційний Суд України (стаття 147 Конституції України).

Листи міністерств не встановлюють норм права і мають лише інформаційний характер.

Заступник Міністра

Л.В.Єфіменко

Публікації документа

- **Все про бухгалтерський облік** від 11.03.2009 — 2009 р., № 23, стор. 41